

Sonkajärven pohjapato / Vuoden 2025 talousarvion investointiosa

Kunnanhallitus 10.03.2025 § 60
123/02.02.00.00/2025

Valmistelija: tekninen johtaja

Sonkajärven kunnan hakemuksesta 18.10.2021 Itä-Suomen aluehallintovirasto päätti 17.3.2023 myöntää Sonkajärven kunnalle luvan Sonkajärven keskivedenkorkeuden nostamiseen rakentamalla pohjapaton lasku-uomaan Aittokoskeen.

Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä valitettiin Vaasan hallinto-oikeuteen. Valittajat vaativat ensisijaisesti aluehallintoviraston päätöksen kumoamista ja toissijaisesti hankkeen muuttamista alkuperäiseksi alivedenkorkeuden nostamiseksi. Valittajat vaativat myös korvausten korottamista vastaamaan todellisia kustannuksia ja taloudellisia menetyksiä. Vaasan hallinto-oikeus päätöksellään 6.11.2024 päätti muuttaa maksettavia korvauksia yhden kiinteistön osalta ja muilta osin hylätä valituksen. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä ei valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joten päätös on lainvoimainen.

Sonkajärven kunnanvaltuusto päätti vuoden 2025 talousarviokäsittelyssään 9.12.2024 § 63, että Sonkajärven vedenpinnan noston käsittely siirretään maaliskuun kunnanvaltuuston kokoukseen ja kunnanvaltuustolle on pidettävä ennen sitä iltakoulu aiheesta.

Sonkajärven vedenpinnan nostosta on pidetty kunnanvaltuustolle iltakoulu 3.2.2025. Valtuustolle aihetta olivat esittelemässä ja kysymyksiin vastaamassa Pohjois-Savon ELY-keskuksesta vesistöyksikön päällikkö [REDACTED] ja johtava vesitalousasiantuntija [REDACTED].

Pohjois-Savon ELY-keskukselta on 25.11.2024 haettu valtionavustusta 50 % hankkeen kokonaiskustannuksista sisältäen pohjapadon rakentamisen investointi- sekä rakennuttamiskustannukset ja lupapäätöksen mukaiset Sonkajärven kunnan maksettavaksi määrätyt korvaukset. Pohjois-Savon ELY-keskus suhtautuu avustushakemukseen lähtökohtaisesti myönteisesti, mutta varsinainen avustuspäätös odottaa kunnan päätöstä hankkeen toteutuksesta.

Itä-Suomen aluehallintoviraston lupamääräyksen nro 8 mukaan luvan saajan on maksettava hankkeesta aiheutuvista edunmenetyksistä korvaukset (44 000 euroa) ennen töihin ryhtymistä ja viimeistään vuoden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Lupamääräyksen nro 10 mukaan hankkeen toteuttamiseen on ryhdyttävä ja hanke on toteutettava olennaisilta osin neljän vuoden kuluessa siitä lukien, kun päätös on tullut lainvoimaiseksi. Muuten lupa ja myönnetty käyttöoikeudet raukeavat.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että Sonkajärven pohjapatohanke toteutetaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti ja vuoden 2025 talousarvion investointiosaan varataan hankkeelle määrärahat seuraavasti:

Maa- ja vesialueet:

	Sit.		Yhteensä	TA 2025	TS 2026	TS 2027
2025 Sonkajärven vedenpinnan nosto		Menot	130 000,00	130 000,00	0	0
		Tulot	62 850,00	62 850,00	0	0
		Yhteensä	67 150,00	67 150,00	0	0

Asian käsittely: Helena Kainulainen ilmoitti olevansa esteellinen asianosaisjäävyyden perusteella ja hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merja Tuovinen esitti, että Sonkajärven vedenpinnan nostohanke poistetaan kokonaan investoinneista ja hankkeelle haetaan myönnetyn ympäristöluvan rauettamista. Eino Luukkonen kannatti Merja Tuovisen esitystä.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että koska käsittelyssä oli pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestystapaesityksen: Äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksenä. Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi äänestystapaesityksen. Suoritettussa kädennostoäänestyksessä pohjaesitys sai neljä ääntä (Ilpo Kärkkäinen, Laura Heiskanen, Asko Julkunen, Pirjo Rönkkö) ja Merja Tuovisen esitys kolme ääntä (Merja Tuovinen, Eino Luukkonen, Riitta Tommila). Puheenjohtaja totesi, että äänin 4 – 3 pohjaesitys tuli kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

Kunnanhallitus:

Äänin 4 – 3 kunnanhallitus päätti esittää kunnanvaltuustolle, että Sonkajärven pohjapatohanke toteutetaan Itä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen mukaisesti ja vuoden 2025 talousarvion investointiosaan varataan hankkeelle määrärahat seuraavasti:

	Sit.		Yhteensä	TA 2025	TS 2026	TS 2027
2025 Sonkajärven vedenpinnan nosto		Menot	130 000,00	130 000,00	0	0
		Tulot	62 850,00	62 850,00	0	0
		Yhteensä	67 150,00	67 150,00	0	0